

Præsternes Vedkommende, antager jeg, at man heller ikke i den Henseende vil kunne have nogen Betænkelighed. Dette altsaa med Hensyn til Tilshyret med Præsterne, og i den Henseende troer jeg at have godtgjort, at Biskopperne ikke have Noget at udføre, som man ikke med fuldstændig Nøiagtighed kunde overdrage til Provsterne. — Vi komme nu til Præstevielsen. Det er ikke, hvad den katolske, den anglikanske og tildeels den svenske Kirke rose sig af, nemlig en nedarvet, en fra Slægt til Slægt bestandig nedstigende apostolisk Myndighed, der ligger i de danske Biskoppers Hænder til særlig at ordinere Præster. Nei, de ere selv viede af Præster, og de have aldrig paaftaaet, at de havde nogen særlig apostolisk Myndighed dertil. Lovgivningen hjemler dem heller ikke en saadan, men jeg skal tværtimod strax komme til at vise, at Lovgivningen sammenstiller dem i denne Henseende med Præstestabet. Biskoppen har da først at prøve Ordinandens; det er den saakaldte Biskopsprøve, som de fleste Medlemmer ville vide gaaer forud for Ordinationen. Der tilkalles nogle af Stiftsstadens, eller Diøceens eller Hovedstadens Præster til at overvære en saadan Prøve; Biskoppen undersøger da Ordinandens Kundskaber og hans hele Betragtningssmaaede af de kristelige og kirkelige Forhold; men man seer altsaa, at han i Grunden kun træder op som Examinator. Saavidt jeg veed, har heller aldrig nogen Biskop gjort Paastrand paa at være berettiget til at sige: Nei, jeg ordinerer ikke denne Mand, og har nogen gjort det, har det været i saa sjældne Tilfælde, at det er for aldeles Intet at regne; men i ethvert Fald er dog vistnok en saa alvorlig Beslutning, hvor det gjælder om at forkaste en Mand, som Kongen iforveien har udnævnt, først tagen efter Raadslagning med de tilkaldte Geistlige, der ere tilstede, og hvis saa er, hvad skulde der da være iveien for, at Biskoppen ganske simpelt i dette Stykke kunde erstattes af de Geistlige, der tilige med ham dømmen om en saadan Sag? Dernæst kommer selve Ordinationen. Jeg skal her aldeles ikke tale om dens kirkelige Betydning, men kun omtale Biskoppen som den Embedsmand, der fra Statens Side har Forpligtelse til at ordinere en bestemt Mand, som Staten

har udnævnt til et bestemt Embed. Rescr. af 29de August 1789 siger imidlertid, at i Biskoppens Forsald kan Stiftsprovsten ordinere. (En Stemme: I hans Forsald!) Ja, men Provsten kan altsaa ogsaa gjøre det i Biskoppens fuldstændige Iftættelse; naar Biskopperne slet ikke eksisterede, kunde vi velig betro Ordinationen til de Samme, i hvis Hænder den nu kan betroes, da vi have dem. Hvad vil det sige: „I Biskoppens Forsald“? Det vil s. Ex. blot sige, at de ere ude paa Biskoppens; det er nok til, at Staten tillader, at Stiftsprovsten kan ordinere istedetfor Biskoppen, og det Punkt, som man altsaa skulde troe havde meest Bæmselighed fra den kirkelige Side, har saaledes slet ingen Bæmselighed; det er allerede fra gammel Tid af blevet ordnet saaledes, at man ikke kan have nogen Betænkelighed ved at sætte Stiftsprovsten i Biskoppens Sted. — Dernæst holder Biskoppen Landemøde, men Provsten er ogsaa der tilstede, og hvad der forhandles, er som oftest af en saa underordnet Betydning, at man ikke kunde tage i Betænkning at undvære Biskoppen derved. Det hedder freimdeles, at Biskoppen bestyrker Geistligheden og har Tilshyret med Kirkegodset, men Provsten har det aarlige Kirkesyn, han har Præstegaardssynet og skal aarlig gjøre Indberetning til Biskoppen; men naar Indberetningen fra Provsten blot skal stee igjennem Biskoppen, mener jeg, at man ligesaa godt kan springe dette Mellemled over. Hvad vil det sige „at bestyrke Geistligheden“? Det vil Provsten sagtens lettere kunne gjøre; han, som har Sagen for Die i Nærheden, vil i sin snevrere Kreds lettere kunne bestyrke Geistligheden, end Biskoppen i sin større. Endelig har Biskoppen Bestyrelsen af offentlige Stiftelser, han skal være Ephor for eller have Tilshyret med lærde Stoler, han sætter Capitelstaxten, og han skal tilsidst sætte Taxt for Gravere og Klokkere; men dette er Ting, som man meget rolig kan overlade til Provsten. Jeg troer hermed at have godtgjort, at Biskopsembedet efter vor nuværende Lovgivning kun er et Ombyråsdepartement, hvad selve de kirkelige Forretninger angaaer, og hvad angaaer de verdslige, da gjælder om dette Embede fremfor om noget andet, at den, Gud giver Embedet, giver han ogsaa Fuldmægtig, thi uden sin Fuldmægtig